

створення зброї за допомогою загальнодоступних інструментів (ствол, ствольна коробка, рамка, затвор, барабан тощо). Недосконалим є чинне законодавство і в частині правового регулювання самої процедури продукування перелічених вище предметів.

2) Прийняти Закон України «Про зброю», який би описував усі види поводження зі зброєю її основними частинами, боєприпасами та вибуховими речовинами. Указував би якою зброєю можливо користуватися, а якою ні.

Одержано 26.02.2019

УДК 343.341(477)

Олександр Владиславович ЧЕРНЯВСЬКИЙ,

студент 3 курсу Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків)

Науковий керівник:

Григорій Сергійович КРАЙНИК,

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри кримінального права № 1
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Харків)

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИОКРЕМЛЕННЯ СТ. 263-1 КК УКРАЇНИ

Актуальність дослідження даної теми зумовлено неоднозначністю та неповнотою правового регулювання незаконного поводження зі зброєю. Також це пов'язано з внесенням змін до КК України законом № 5064-VI від 05.07.2012 і судовою практикою, яка склалася через відповідні зміни.

Відповідно до ч. 1 ст. 263-1: «Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років». Але звернімо увагу на ч. 1 ст. 263: «Носіння, зберігання, придбання, виготовлення, ремонт, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу – караються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років». У двох цих статтях вказані однотипні діяння – виготовлення, ремонт вогнепальної зброї. Крім цього вказані діяння незаконного виготовлення бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв.

Предметами даних злочинів є:

- 1) вогнепальна зброя (крім гладкоствольної мисливської);
- 2) бойові припаси;
- 3) вибухові речовини;
- 4) вибухові пристрої.

Крім цього у цих статтях однакова суспільна небезпечність, об'єктивна сторона злочину може бути виконана шляхом здійснення альтернативних суспільно-небезпечних діянь, які у своїй більшості співпадають, суб'єкт злочину загальний і до того ж суб'єктивна сторона злочинів передбачена цими статтями характеризується умисною виною.

На практиці постає питання – як судам відмежовувати ці дві статті, адже більшість діянь передбачені ними є ідентичними і вони тісно пов'язані між собою, але за ці діяння передбачена різна відповідальність. Крім того виникають додаткові складнощі при кваліфікації даних злочинів, адже однотипність даних діянь, їх схожа правова природа, мета і суспільна небезпечність ускладнюють дану процедуру.

Так, наприклад, Верховний Суд розрізняє дані діяння у своїй постанові: «Крім того, твердження засудженого про те що судом безпідставно визнано його винуватим за ч. 1 ст. 263-1, ч. 1 ст. 263 КК України, оскільки не встановлено достатніх доказів для доведеності його вини, також є безпідставними, оскільки судом першої інстанції обґрунтовано встановлено, що ОСОБА_2 спочатку незаконно переробив гладкоствольну мисливську рушницю в обріз, який відповідно до

висновку судової балістичної експертизи № 3-01/626 від 08 травня 2015 року, є вогнепальною зброєю, придатною для стрільби – обрізом гладкоствольної двоствольної мисливської рушниці марки «ТОЗ-34» 12 калібру НОМЕР_2, та є предметом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України, який в подальшому носив та зберігав без передбаченого законом дозволу. Крім того, незаконна переробка гладкоствольної мисливської рушниці в обріз, становить склад злочину, передбачений ч. 1 ст. 263-1 КК України»[2]. Тобто дана особа переробила рушницю в обріз (відповідальність за переробку передбачена ст. 263-1), а потім носила і зберігала (ст. 263). Але однотипність даних діянь і їх мета є однаковими. При переробці особа вже зберігає у себе незаконно зброю. Також у разі призначення покарання за сукупністю злочинів суд може призначити 14 років позбавлення волі, у випадку повного складання покарань, що є занадто суворим (а раніше – до внесення змін і виокремлення ст. 263-1 – лише 7 років позбавлення волі).

Крім того, питання щодо застосування самої ст. 263 іноді вважалося спірним через питання відсилки даної статті до спеціального «закону». Щодо цього ВС висловився у своїй постанові так: «Що стосується доводів, викладених у доповненнях до касаційної скарги захисника, про те, що за відсутності в Україні закону, який би регулював порядок надання дозволу на носіння зброї, у діях ОСОБА_2 відсутня подія злочину, то вони є безпідставними, оскільки норма ст. 263 КК України є субсидіарною і для розуміння незаконності поведінки зі зброєю, вимагає аналізу відповідного закону. При цьому поняття «закон», яке використав законодавець, має розширене тлумачення і включає в себе законодавство у цілому, в тому числі нормативні акти, що регулюють відповідні правовідносини, порушення яких утворює об'єктивну сторону складу злочину, передбаченого ст. 263 КК України» [3].

Тому, на нашу думку, більш доцільним було б не виокремлення ст. 263-1 КК України в окрему статтю, а внесення змін саме до ч. 1 ст. 263 КК України, з доповненням тих незаконних дій, а також предметів які передбачені ст. 263-1, для більш зручного і чіткого розуміння та кращого практичного використання.

Список бібліографічних посилань

1. Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне поводження зі зброєю та вибухонебезпечними матеріалами : закон України від 05.07.2012 № 5064-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5064-17> (дата звернення: 10.03.2019).

2. Постанова Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 20 верес. 2018 р. : справа № 359/8596/15-к : провадження № 51-2587км18 // Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76715776> (дата звернення: 10.03.2019).

3. Постанова Верховний Суд колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального від 31 трав. 2018 р. : справа № 127/27182/15-к : провадження № 51-3305км18 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74475834> (дата звернення: 10.03.2019).

Одержано 12.03.2019

УДК 343.9

Ольга Павлівна ШАЙТУРО,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В МЕЖАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ «БЕЗПЕЧНЕ МІСТО»

Безпечне місто – це словосполучення лягло в назву багатьох програм і концепцій прийнятих (затверджених) міськими радами з метою визначення пріоритетних засад розвитку інфраструктури та технологій кожного міста, створення новачієних якісних умов життя громадян у містах де вони будуть відчувати себе у безпеці за будь-яких обставин. Сьогодні такі програми запроваджені у багатьох великих містах нашої держави (у Києві – Концепція «Kyiv